

Вячеслав ТУЛЯКОВ

МНОГОМЕРНОСТЬ УГОЛОВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

Определение преступления и наказания за него есть прерогатива государства в позитивистском понимании права. Однако переход на иные уровни правопонимания открывает перед нами несколько иные плоскости для анализа.

«Можно предположить, что существует неограниченное множество различных количественных уровней вещества, составляющих Вселенную. Это предположение невозможно ни подтвердить, ни опровергнуть» [1]. Многоуровневость и многомерность уголовно – правовой формы также имеет достаточно сложный характер, не всегда поддающийся объяснению. Либо мы останавливаемся на метричном, плоскостном анализе догмы права, либо погружаемся в процессы исследования правопонимания и правореализации, носящие дискретный характер. В результате анализ бытия права проводится как минимум в двух плоскостях (материальной и информационной, статической и динамической), хотя правильнее было бы говорить еще о третьей составляющей (энергетической, духовной, реализующейся в индивидуальных актах правоприменения, реализации потенциальной либо реально выраженной криминальности личности).

В свое время индивидуализированный характер бытия уголовного права характеризовался Г. Гегелем в понятии «неправа – преступления». И надо сказать, что эта плоскость требует своего дополнительного исследования с точки зрения характеристик современных измерений юридической антропологии.

С бинарной позиции (статика – динамика, позитивное право – право как ценность) уголовное право многомерно и реализуется в плоскости его проявлений вовне на индивидуальном, социальном и институциональном уровнях с целью обеспечения гомеостаза «личность – общество – государство» сквозь описание, создание, гарантирование и обеспечение системы безопасности объектов уголовно-правовой охраны.

С одной стороны все просто – законы есть отражение господствующих в обществе отношений. Уголовные законы тем более. Однако современные события, связанные с коллапсом

институциональных структур на уровне общего и их результатами (массовые политические волнения, самосуды, эффект «Врадиевки», помноженные на катализаторы социальных сетей) отражают достаточно любопытную ситуацию – *степень оценки асоциальности поведения начала определяться не законами и по становлениями, а эффектом взаимодействия между людьми* по поводу ожидаемого блага высших социальных интересов, чувства индивидуальной и коллективной безопасности. При этом происходит инверсия ценностей – от нормативно регулируемых вариантов поведения к социально допускаемым и поощряемым, даже при негативной оценке их законом. Таким образом, модель «правонарушение – ответственность» в коллективном поведении все чаще меняется на модель «злоупотребление правом – одобрение». В политических и иных социальных процессах, выражающихся в праве на восстание, для поддержания общественного спокойствия и защиты коллективной справедливости (право на самосуд), наконец, для защиты коллективной и индивидуальной безопасности (организация общественных служб безопасности).

Девиация, злоупотребление правом при дисфункции института управления служат инструментом достижения определенной цели (общественного спокойствия, ограничения энтропии), поддерживающего стабильность системы. Американские исследования моделей противодействия корыстной преступности свидетельствуют, что для общества менее затратно допускать определенный уровень преступности, чем содержать армию правоохранителей [2]. Что и делается. По данным газеты USA Today, в 2011 году только ФБР разрешило своим информаторам совершить 5600 преступлений. Причем деятельность ФБР была связана с расследованием 10 процентов дел, представленных в федеральных судах [3].

Насколько данная модель и идеология корреспондирует Европейским практикам? Движению за защиту прав и фундаментальных свобод человека? Стандартным украинским моделям расследования уголовных правонарушений? Вызовы и угрозы современного мира

предполагают комплексное решение вопросов. Не могут быть ограничительные практики социального контроля в борьбе с терроризмом и отмыванием преступных доходов не спродуцированы на борьбу с домашним насилием или карманными кражами. Поскольку именно ликвидация предикатных конфликтов даст нам больше, чем тушение пожара в конце.

В этой связи хотелось бы еще раз подчеркнуть значимость правового обеспечения охраны прав и свобод потерпевшего от преступления для формирования современной модели уголовно-правового регулирования, исходя-

щих из логики защиты общих принципов права, признанных цивилизованными странами (ч. 2 ст. 7 Европейской конвенции по защите прав человека и фундаментальных свобод).

Л и т е р а т у р а :

1. Вейник А.И. «Термодинамика реальных процессов» – [текст] – / Мн.: «Навука і тэхніка», 1991. – С. 31;
2. Gordon M.B., Iglesias J.R., Semeshenko V., Nadal J.P. Crime and punishment: the economic burden of impunity // The European Physical Journal – 2009 – Vol. 68, 133-144;
3. Exclusive: FBI allowed informants to commit 5,600 crimes – [электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.usatoday.com/story/news/nation/2013/08/04/fbi-informant-crimes-report/2613305/>

Галия ЧАНИШЕВА

СУБ'ЄКТИ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

У науці трудового права існують неоднозначні підходи до визначення суб'єктного складу колективних трудових правовідносин. У 80-х роках минулого століття більшість учених основними суб'єктами зазначених правовідносин визнавали трудовий колектив, якого представляв профспілковий комітет, та підприємство, установу, організацію, які були представлені адміністрацією. А.Р. Мацюк уточнив дану точку зору, запропонувавши вважати сторонами колективних трудових правовідносин підприємство і трудовий колектив, а їх представників – адміністрацію і комітет профспілки – суб'єктами зазначених правовідносин [1, с.195].

Наприкінці 90-х років І.Я. Кисельов виділяв таких суб'єктів колективних трудових правовідносин як профспілки чи інші організації працівників, наприклад, органи трудового колективу підприємства, та підприємці (організації підприємств) [2, с.92].

З часом у зв'язку з розвитком національного трудового законодавства у вітчизняній науці трудового права було розширено коло суб'єктів колективних трудових правовідносин, до якого було включено роботодавців, організації роботодавців, їх об'єднання, трудові колективи, професійні спілки, їх об'єднання, виборні органи профспілкових організацій, інші уповноважені на представництво трудовим колективом органи, органи соціального партнерства, примирні органи з вирішення трудових спорів та ін. [3, с. 37].

У сучасній літературі немає єдності серед науковців у визначенні суб'єктів колективних трудових правовідносин. Як вважає В.М. Лебе-

дев, суб'єктами колективного трудового права можуть бути об'єднання осіб, організації, статус яких закріплено у нормах трудового права [4, с.79]. Далі з посиланням на відповідні норми Трудового кодексу Російської Федерації вчений виділяє представників працівників як суб'єктів колективного трудового права: професійні спілки та їх об'єднання, інші профспілкові організації, передбачені статутами загальноросійських, міжрегіональних профспілок, або представники, які обираються працівниками у випадках, передбачених законом. На рівні організації суб'єктами колективних трудових правовідносин, виходячи зі змісту норм ТК, можуть бути первинна профспілкова організація, її виборний орган (профком), а також представник працівників, обраний на загальних зборах (конференції).

В якості представників роботодавців на рівні організації виступає керівник організації, роботодавець – індивідуальний підприємець (особисто) або уповноважені ними особи у межах, передбачених законом. Суб'єктами колективного трудового права також є об'єднання роботодавців, особливості правового становища яких визначені Федеральним законом від 27 листопада 2002 р. №156-ФЗ «Про об'єднання роботодавців».

Інший російський вчений Є.Б. Хохлов учасниками колективних трудових правовідносин, посилаючись на національне законодавство, визнає: а) роботодавців; б) об'єднання роботодавців; в) колективи працівників, які діють через своїх представників; г) професійні спілки; д) державу [5, с. 134].